

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 24. Fidei professionem catechismi tempore, & post renunciationem
editam fuisse, vbi pauca de loco.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

Professio-
nis fidei
duplex fi-
gura.

328 De antiq. Bapt. rit. ac Cas.

gessisse, existimem. Quamquam magis
pressam huius rei figuram, & imaginem
Naaman Syrio licet intruere, qui, post lepra-
rationem, solius Dei obsequio se mancipium
dicitur, ut est apud eundem Bedam q. sup. c.
lib. 4. Reg. Naaman ille Syrus sepius lauat, ut
tur quia nimirum solum baptismi genus, quo
spiritu sancto regenerat, saluat. Unde iure
post lauacrum velut caro, pueri parvi appari-
moratur, sive quia cunctos in Christo baptizatos
unam parit gratia mater infantiam: seu magis
sic intelligendus puer, de quo dictum est: parvulus
tus est nobis, filius datus est nobis, cuius corpus
baptismum tota credentium soboles adunatur
cuncta hic baptismi scires sacramenta permiscet
in quo abrenunciare satanae, fidem confiteri pater-
mur, negat se Naaman ultra Deus alienis litatur
soli per omnia Domino seruiturus.

Fidei professionem catechismi tempore, & pro-
nunciationem editam fuisse, ubi
pauca de loco.

CAP. XXIV.

Quando autem verae Christi militiae sacra-
mento se obligarent, magna quaestio
sed explorata si sint ea, quae de catechismi tem-
pore, accuratè à nobis dicta sunt, sint haec, quae
quaerimus, faciliora, pendet. n. tota haec quaestio

eo tempore, quo in catechumenorum cœ-
tum cooptabantur, quoniam catechismi pars,
& cœremonia erat. quemadmodum ex multis
scriptoribus intelligere est, præcipuè S. Augu-
stino lib. 2. de fid. ad catechum. cap. I. ubi, cum
eos ab impura, & flagitiosa vita ad castum Dei
timorem, studiumque virtutis excitaret, vide-
re, inquit, dilectissimi, quia hanc professionem ve-
stram in curiam proferis angelorum, nomina profi-
tentium in libro excipiuntur vite, non à quolibet ho-
mine, sed à superiore cœlitus potestate. optimi iam
tyrones Dei, &c. Nemo autem ignorat, eum
locum pertinere ad eos, qui primò in catechu-
menorum ordinem legebantur; si quis seriem
rerum, & consequentiam considerare velit.
Verum de profitendæ fidei tempore explica-
tibus ut aliquid dicamus, videtur ea cœremonia
dæmonis eiurationem secuta esse: idque cum
coniectura probabile est, tum quibusdam e-
tiam testimonij indicatur. quis est enim, qui
nesciat, tenebris expulsi, lucem consequi?
quis non videt, ut virtutem assequaris, à vitio
declinandum esse? quis credat, Deo nomina
posse profiteri, qui dæmonis consuetudinem,
& auariciam non dissecuit? Et de coniectura
quidem ista, testimonia autem scriptorum
quamquam multa colligi possunt, paucis ta-
men utemur; quoniam de re manifesta dispu-
tatio instituitur. præclare sanè S. Cyrillus A-
lexandrinus, cum de baptismi ritibus loque-
retur, lib. 7. cont. Iulian, scripsit: *ubi deposueri-
mus tenebras à mente nostra, & dæmoniorum turbis
valedixerimus, omnemque ipsorum pompam,*

Professio
fidei erat
catechismi
cœremo-
nia.

Professio
fiebat post
renuncia-
tionem.

cultum prudentissime respuerimus, confitemur
 in Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum.
 Saluanus Malsilienfis lib. 6. de providen-
 dem tractans, argumentum. posteaquam
 lennem renunciationis morem explicauit,
 fidei professione ita subdit: Abrenunciatio
 inquis, diabolo, pompis, spectaculis, & operibus.
 Et quid postea? Credo, inquis, in Deum Patrem
 & Iesum Christum filium eius, ergo primò renun-
 ciatur diabolo, ut credatur Deo; quia, qui
 nunciat diabolo, non credit Deo; & ideo, qui
 ritur ad Diabolum, relinquit Deum. Atque
 idem etiam Seuerus Alexandrinus dedit
 qui lib. de bapt. ait: postquam autem abrenun-
 uerunt, conuertit eos sacerdos ad Orientem, &
 tribus vicibus: consensio tibi Christe Deus es.
 Ut propterea sapientissimè in Ordine Renun-
 ciationis præceptum sit, absoluta renunciatione
 professionis verba subiiciantur: inprimis
 quit ille) inuocato nomine infantis, presbyterus
 Abrenuncias Satana? Resp. Abrenun-
 cias omnibus operibus eius? Resp. Abrenun-
 cias omnibus pompis eius? Abrenuncio. Deinde
 credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem
 cæli, & terra? Resp. Credo, &c. Quæ
 nem nunc omnes Ecclesiæ seruant. Nec
 quicquam aliud afferri potest, cur ea, quæ
 de professionis tempore, falsa videri possunt,
 nisi quod multi scriptores, S. Ambrosius
 de sac. c. 7. Author vitæ S. Remigij Rhetorici
 rum Archiepiscopi apud Surium, & Gregorius
 Turonensis lib. 5. histor. cap. 11. significat
 dentur, baptisimi die fidei professionem

caram fuisse, quid enim baptismi dies cum ip-
 sius catechesis primordio? rectè omnino: sed
 non nunc id agitur, edita, necnè edita sit, bap-
 tismi tempore, fidei professio: id quæritur, quo
 primùm tempore edi inciperet. Fateor autem,
 fidei professionem baptismi die repeti solitam
 esse: quod locis citatis Patrum testimonia in-
 nuent. sed hoc posito, adhuc restat, eiusdem
 professionis formam catechesis tempore fuisse
 conceptam. Sed tempori, de quo satis est
 disputatum, finitimus est locus, de quo pauca
 dicenda sunt. Erat enim locus rei, quæ age-
 batur, maximè accommodatus, is nimirum, ex
 quo doctrinæ sacræ alimenta fidelibus præbe-
 bantur, quod cum in omnibus baptizandis
 servari solebat: tum præcipuè in ijs, qui dig-
 nitate, doctrina, vel alia re quapiam cæteris
 antebant: ut sacræ professionis verba in au-
 dientium aures commodiùs demitterentur,
 eius rei testimonium, & exemplum videre
 possumus apud S. Augustinum lib. 8. confes-
 sion. ubi narrat, Victorinum quendam, cuius
 virtutem difficilima tempora exercuerunt
 pariter, & illustrarunt, cum in Iesu Christi
 potestatem, atquè obedientiam redigeretur,
 in loco edito solennem, ac legitimam fidei
 professionem edidisse, ait enim: *Vbi imbutus
 est primis instructionum sacramentis, non multò
 post etiam nomen dedit, ut per baptismum regene-
 rareretur. denique, ut ventum est ad horam profiten-
 dae fidei, quæ verbis certis conceptis, retentisque me-
 moriter de leco eminentiori in conspectu populi fi-
 delis Romæ reddi solet ab ijs, qui accessuræ sunt*

Fidei pro-
 fessio die
 baptismi
 repeteba-
 tur.

Professio
 de sugge-
 stu edeba-
 tur.

332 De Antiq. Bapt. rit. ac Cær.
ad gratiam tuam, oblatum esse dicebat Viliam
presbyteris, vt secretius redderet, sicut nonnulli
verecundia trepidaturi videbantur, offerimus
illam autem maluisse salutem suam in conspectu
Ete multitudinis profiteri, itaque vbi ascendit
redderet, omnes sibi inuicem quisque, vt
nouerat, in strepuerunt nomen eius strepitu con-
lationis, &c.

Forma professionis fidei qua lingua concipi-
tur, & rerum explanationem continere, ut
quoties iterari soletur.

CAP. XXV.

Professio-
nis forma
Latinis ver-
bis concipi-
ebatur.

In profes-
sione qua-
ram rerum
mysteria
explica-
rentur.

Videamus nunc, quæ ad formam pro-
fessionis fidei pertinent. perspicuum
autem primò, ab omnibus, qui Ecclesiam
manu consuetudinem sequebantur, Latinis
verbis conceptam esse: vt est apud Origenem
Romanum tit. de denunciati. scrutin. ad
his verbis: interrogat eum presbyter Latinè, et
nens manum acolythus super caput infantis, et
Symbolum Latinè decantando his verbis: Credo
num Deum Patrem omnipotentem, factorem cæli
Secundò, abstrusissima Trinitatis mysteria
quæ ad Ecclesiam, omnium matrem, ac
stram, baptismi gratiæ mortiferis sceleribus
amissæ redemptionem, & felicitatem
nam bonis omnibus cumulatam pertinere
accuratè in ea explicata fuisse. de qua
scriptores mentionem fecerunt; S. Cyprianus